

14. august 2019
Sagsnr. 19/00419
Klagenr. 1002651
SOHI

AFGØRELSE FRA MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET

**MILJØ- OG
FØDEVAREKLAGENÆVNET**
Toldboden 2
8800 Viborg

STADFÆSTELSE af afslag på forbudsskiltning mod cykling på Det Falsterske Dige i Guldborgsund Kommune

Tlf. 72 40 56 00
CVR-nr. 37795526
EAN-nr. 5798000026070
nh@naevneshus.dk
www.naevneshus.dk

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter naturbeskyttelseslovens § 26, jf. § 78, stk. 1.

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Guldborgsund Kommunes afgørelse af 15. november 2018 om afslag på ansøgning om tilladelse til at forbyde færdsel med cykel på Det Falsterske Dige, matr. nr. 4, Langø, 4872 Idestrup.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet¹ og gebyrbekendtgørelsens § 2.² Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af nævnet, jf. § 1 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, der i overensstemmelse med naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 1, har behandlet sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

---

¹ Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

² Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 11. december 2018 og den 12. december 2018 i enslydende klager påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af Det Falsterske Digelag, repræsenteret ved advokat, samt særskilt af et medlem af digelaget.

Klagerne har navnlig anført, at

- diget ikke har karakter af natur og derfor ikke er omfattet af naturbeskyttelseslovens regler,
- reglerne for færdsel på et kystbeskyttelses anlæg er fastlagt i kystbeskyttelsesloven,
- færdselsbanen på digekronen ikke egner sig til cykling, og
- cykling på diget vil medføre særlige problemer.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.5.

2. Sagens oplysninger

2.1 Området

Det Falsterske Dige strækker sig fra Birkemose i syd til Ulslev i nord, og er ca. 17 km langt, 3,77 m højt, og 2,51 m bredt (dige kronens bredde). Diget er bygget af sand og på digekronen forsynet med en 2,5 m bred kappe af ler. Diget er beplantet med græs og marehalm.³

Digearealet omfatter hele arealet fra vestsiden af katastrofevejen langs med diget, selve diget og arealet ud til Østersøen. Området er ejet af digelaget, som udgøres af de ejendomme, der er beskyttet mod oversvømmelse.

I maj 1873 vedtog Rigsdagen en lov om opførelse af diger på Falster og Lolland til beskyttelse mod oversvømmelser fra havet.⁴ Loven blev vedtaget efter, at en stormflod den 13. november 1872 hærgede det meste af Sydfalster og store dele af det sydlige Lolland med store tab af menneskeliv og materielle værdier til følge. Opførelsen af diget blev påbegyndt i efteråret 1873 og afsluttet i 1875

2.2 Sagens forhistorie

Guldborgsund Kommune fastsatte den 18. februar 2013 en ny vedtægt for Det Falsterske Digelag. Afgørelsen blev påklaget af digelaget, og Miljø- og Fødevareklagenævnet⁵ stadfæstede den 22. maj 2017 kommunens afgørelse med nogle ændringer af vedtægterne, herunder formuleringen af vedtægternes § 4 om kommunens dækning af vedligeholdelsesudgifter ved tilladelse til cykling på diget.

³ <http://detfalsterskedigelag.dk/historie/index.html>

⁴ Lov nr. 69 af 23. maj 1873 om Digearbejder på Lolland og Falster som ændret ved lov nr. 74 af 30. marts 1906.

⁵ Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 22. maj 2017, NMK-450-00001.

Af Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 22. maj 2017 fremgår følgende om cykling på diget:

”Cykling på diget

Klagerne har anført, at en tilladelse til cykling ikke kan udstedes med hjemmel i kystbeskyttelseslovens § 17.

Kystbeskyttelseslovens § 17 bestemmer, at kommunen kan fastsætte konkrete bestemmelser om færdsel og brug af bl.a. kystbeskyttelsesanlæg. § 17 er en videreførelse af digelovens § 16, hvis formål var at beskytte digeværkerne mod beskadigelse og for at nå dette mål, måtte indskrænkninger i rådigheden tåles.

Kystbeskyttelsesvejledningen anfører i overensstemmelse med bestemmelsens ordlyd, at kystbeskyttelseslovens § 17 har til formål at undgå skader og nedslidning af kystbeskyttelsesanlæg. Endvidere følger det, at bestemmelsen alene kan anvendes ved færdselsregulering, der har til formål at beskytte anlægget.

Herudover fremgår det af sagen, at både Trafikministeriet og Kystdirektoratet finder, at cykling vil øge sliddet på diget med øgede vedligeholdelsesomkostninger til følge.

Kommunen har anført, at det ikke fremgår af vedtægten, at der kan cykles på diget, og at cykling reguleres af det gældende reglement for diget, der bestemmer, at cykling ikke er tilladt.

Da kommunen ikke har truffet afgørelse om, at det i vedtægten skal tillades at cykle på diget, og da det i det gældende reglement understreges, at cykling ikke er tilladt, er der ikke truffet en egentlig afgørelse angående spørgsmålet, som kan efterprøves af nævnet.

Det er dog Miljø- og Fødevarerklagenævnets vurdering, at cykling på diget ikke kan tillades med hjemmel i kystbeskyttelseslovens § 17, da bestemmelsen alene kan bruges til begrænsning i færdslen for at undgå nedslidning af græsvækst mv. Det findes derfor bedst i overensstemmelse med bestemmelsens ordlyd og formål, at vedtægtens § 4 ændres, således at den sidste sætning ophæves.

Sætningen der lyder: ”Dækning af ekstraordinære udgifter i forbindelse med tilladelse til cykling på diget skal efter forudgående aftale afholdes af Guldborgsund Kommune” skal derfor ophæves, og § 4 i vedtægten vil herefter lyde:

”Udgifterne til nævnte vedligeholdelse samt digelagets forvaltning fordeles mellem medlemmerne af digelaget i forhold til den til enhver tid godkendte partsfordeling. Bestyrelsen ajourfører partsfordelingen. Hvis en

ejendom udstykkes eller i øvrigt afgiver areal, skal ejendommens ejer underrette digelagets bestyrelse derom. Dækning af ekstraordinære udgifter i forbindelse med offentlighedens adgang på diget kan forhandles med Guldborgsund Kommune.”

Guldborgsund Kommune offentliggjorde den 27. december 2017 et nyt reglement for diget, hvor de hidtidige indskrænkninger af færdslen efter kystbeskyttelseslovens § 17, stk. 2, (nu § 19 g) var udtaget. I stedet var nærmere bestemmelser om færdsel og brug af diget efter naturbeskyttelseslovens bestemmelser indsat. Afgørelsen blev påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som den 9. juli 2018 traf afgørelse i sagen.⁶

Af reglementet fremgår bl.a.:

”§ 1

Reglementet er gældende for benyttelsen af de arealer der udgør Det Falsterske Dige og som ejes af Det Falsterske Digelag, dvs. selve diget, klitterne, forstranden, oplags- og tilkørselsarealer samt øvrige arealer tilhørende digelaget.

For offentlighedens adgang til at færdes og opholde sig i naturen gælder generelt Naturbeskyttelsesloven med tilhørende bekendtgørelser.

I Naturbeskyttelseslovens regelsæt er der nærmere anført både muligheder samt begrænsninger i forhold til offentlighedens færdsel.

§ 2

Færdsel til fods og kortvarigt ophold er tilladt overalt på digelagets arealer.

Adgang sker på eget ansvar.

På digets bagskråning må man af hensyn til kystbeskyttelses anlæggets funktion dog kun færdes på de anlagte op- og nedgange og overkørsler. På samme måde er det tilladt at færdes med barnevogne, kørestole og lignende for handicappede. Hunde skal føres i snor.

Mindre både må i perioden 1. marts – 31. oktober oplægges på forstranden mindst 5 meter fra klit eller dige.

§ 3

Det skal specielt bemærkes, i relation til publikums benyttelse af digelagets arealer, at følgende er forbudt:

at færdes med motorkøretøjer, knallerter samt at ride,

⁶ Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelser af 9. juli 2018, NMK-450-00079 og NMK-450-00081.

at campere, tænde bål, bruge kogeapparater, bortkaste brændende cigaretter og tændstikker, anvende fyrværkeri eller på anden måde ved brug af åben ild at skabe risiko for brand,

at forrette nødtørft eller efterlade affald (der henvises til toiletter og affaldsbeholdere),

at grave i dige og klitter, grave i stranden inden for en afstand af 5 meter til klitter, bortfjerne sten og sand fra forstranden, fjerne eller plante træer, buske og andre vækster, fjerne eller ødelægge hegn og andre af digelagets anlæg,

at benytte arealerne som oplagsplads, herunder for både (bortset fra de i § 2 nævnte), fiskeredskaber, badehuse o. a. samt

at opstille borde og bænke eller andre faste indretninger

[...].”

For så vidt angår cykling på diget fremgår følgende af afgørelsen:

”Miljø- og Fødevarerklagenævnet har [i] sin afgørelse af 22. maj 2017 bemærket, at cykling på diget ikke kan tillades med hjemmel i kystbeskyttelseslovens § 17, da bestemmelsen alene kan anvendes til begrænsning i færdslen for at undgå nedslidning af græsvækst m.v.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder, at kommunen i den konkrete sag ikke har truffet afgørelse om at tillade cykling på diget. Kommunen har derimod besluttet, at der ikke kan fastsættes et forbud mod cykling på diget.

Cykling på diget vil således alene kunne finde sted i kraft af naturbeskyttelseslovens regler og ikke efter kystbeskyttelseslovens regler og dermed ikke efter det fastsatte reglement.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte kommunens beslutning om ikke at fastsætte et forbud mod cykling i reglementet for Det Falsterske Dige. Nævnet har herved lagt vægt på, at kommunen efter bestemmelsen i § 17, stk. 2, kan begrænse færdslen, men der ikke er noget krav om, at det skal ske. Nævnet har ligeledes lagt vægt på, at kommunen har påtaget sig den ekstra vedligeholdelse af diget, som cykling måtte medføre, hvorved et eventuelt ekstra slid på diget er håndteret på anden vis, end ved en begrænsning i færdslen.

Guldborgsund Kommune har ikke truffet afgørelse efter naturbeskyttelseslovens regler. Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan således ikke tage

stilling til sagen i henhold til naturbeskyttelseslovens regler om offentlighedens adgang på det foreliggende grundlag.”

2.3 Den påklagede afgørelse

Digelaget ansøgte den 21. august 2018 om tilladelse til fortsat ved skiltning at forbyde cykling på diget med henvisning til kystbeskyttelseslovens § 19 g, og naturbeskyttelseslovens § 26, stk. 2. Ansøgningen var begrundet i, at cykling på diget ville resultere i hurtig nedslidning af diget, og at der på digekronen ikke var udlagt en vej, der var egnet til cykling.

Guldborgsund Kommune traf den 15. november 2018 afgørelse efter naturbeskyttelseslovens § 26, stk. 3, om afslag på det ansøgte.

Guldborgsund Kommune har i afgørelsen henvist til, at det af naturbeskyttelseslovens § 26, stk. 1, fremgår, at adgangen til færdsel ad veje og stier i det åbne land, for så vidt angår færdsel til fods eller på cykel, helt eller delvist kan forbydes af ejeren ved skiltning efter bestemmelserne i mark- og vejfredslovens § 17, hvis færdslen er til gene for den erhvervsmæssige udnyttelse af ejendommen, hvis den i særlig grad generer privatlivets fred, eller hvis der er behov for beskyttelse af plante- eller dyreliv.

Guldborgsund Kommune har på baggrund af fotos vurderet, at strækningen på digekronen kan betegnes som en vej eller en sti. Det er således kommunens vurdering, at der er tale om en etableret, gennemgående færdselsbane og ikke et midlertidigt spor.

Endvidere har Guldborgsund Kommune vurderet, at ingen af de i § 26, stk. 1, nævnte undtagelsesbestemmelser finder anvendelse. Det fremgår således af afgørelsen, at cykling efter kommunens opfattelse ikke generer privatlivets fred i særlig grad, og at der ikke er behov for beskyttelse af plante- og dyreliv. Kommunen har videre vurderet, at den erhvervsmæssige udnyttelse af ejendommen, herunder fastholdelse af den kystbeskyttelsesmæssige funktion, vil kunne foregå som hidtil uagtet cykling på diget.

Guldborgsund Kommune har anført, at det fremgår af naturbeskyttelseslovens § 26, stk. 2, at cykling på stier kan forbydes, såfremt cykling medfører særlige problemer. Endvidere kan offentlig færdsel forbydes på dage, hvor der holdes jagt, eller i tilfælde hvor færdslen på grund af intensivt landbrugsarbejde kan være forbundet med fare. Det er kommunens vurdering, at begrebet ”særlige problemer” udelukkende er møntet på cykling i private skove, og kommunen har i den forbindelse henvist til, at det af forarbejderne til bestemmelsen fremgår, at ”i skove bliver der mulighed for at forhindre cykling ad private stier, hvor cykling medfører særlige problemer.”

Såfremt bestemmelsen kan udstrækkes til andre arealer end skove, er det kommunens vurdering, at cykling på vejen på digekronen ikke medfører særlige problemer.

2.4 Klagers indhold

Klagerne har indledningsvis anført, at det ikke kan tillægges betydning, at Guldborgsund Kommune vil påtage sig de ekstra vedligeholdelsesudgifter, der forårsages af cykling på diget. Klagerne har henvist til, at det vil være i strid med kommunalfuldmagtens regler om, at der ikke må ydes offentlige tilskud til private vedligeholdelsesarbejder.

Klagerne har endvidere anført, at diger og andre anlæg ikke kan opfattes som *natur*, hvilket kan udledes af bestemmelserne i naturbeskyttelseslovens § 8, stk. 4, og § 15, stk. 3. Da diget således ikke kan karakteriseres som natur, er anlægget ikke omfattet af bestemmelserne i naturbeskyttelseslovens § 26, men af kystbeskyttelseslovens regler. Det er endvidere klagernes opfattelse, at kystbeskyttelsesloven har forrang for naturbeskyttelsesloven for så vidt angår kystbeskyttelsesplaner. En tilladelse til cykling på digekronen efter naturbeskyttelsesloven er derfor efter klagernes opfattelse en klar omgåelse af kystbeskyttelseslovens bestemmelser om begrænsning i færdslen på digekronen.

Klagerne har anført, at reglerne for færdsel på kystbeskyttelsesplaner er reguleret i kystbeskyttelseslovens § 19 g, stk. 2. Bestemmelsen er en videreførelse af digelovens § 16, som havde til formål at beskytte digerne mod beskadigelse, hvorved indskrænkninger i rådigheden over digerne måtte tåles. Endvidere er der henvist til kystbeskyttelseslovens § 1, hvorefter formålet med loven er at beskytte mennesker og ejendom ved at reducere risikoen for oversvømmelser eller kystnedbrydning fra havet, fjorde eller andre dele af søterritoriet. Klagerne har anført, at det fremgår af vejledningen til kystbeskyttelsesloven, at der ved nyanlæg skal tages hensyn til offentlighedens passagemulighed langs kysten. Det er klagernes opfattelse, at det ikke heraf kan udledes, at færdsel også kan finde sted på eller langs diget. Klagerne har herefter konkluderet, at det aldrig har været hensigten, hverken med den tidligere digelov eller den nuværende kystbeskyttelseslov at udvide adgangen til offentlighedens færdsel på digerne.

Klagerne har anført, at konsekvensen af en udvidelse af færdslen på diget er en svækkelse af diget, og at en reparation med den nuværende digekonstruktion ikke vil give den samme sikkerhed som græs i god vækst. Til støtte herfor har klager henvist til, at Trafikministeriet og Kystdirektoratet tidligere har udtalt, at cykling vil øge slitagen på diget.

Hvis nævnet finder, at færdslen er omfattet af naturbeskyttelsesloven, har klagerne anført, at det fremgår af naturbeskyttelseslovens § 26, at adgangen til en bestemt type færdsel i naturen forudsætter, at der er en etableret færdselsbane, der fremtræder som egnet til den pågældende færdsel, hvil-

ket betyder, at færdselsbanen på digekronen skal være egnet til cykling. Klagerne mener, at der ikke er tale om en etableret færdselsbane, idet græsset nedslides om sommeren, men vokser op igen om vinteren.

Det er desuden klagernes opfattelse, at de trampestier, der over tid er etableret på digekronen, ikke er egnede til cykling. Endvidere er diget opbygget på et fundament af strandsand med en krone, der er beskyttet af en kappe af ler. Lerkappen er let nedbrydelig af vind og vejr og er kun beskyttet af en græsbelægning, som er sårbar overfor færdsel. Det er derfor nødvendigt at begrænse færdslen på digekronen til fodgængere.

Klagerne har med henvisning til digeloven og kystbeskyttelsesloven anført, at der generelt har været et forbud mod al færdsel på diget, ikke kun på Det Falsterske Dige, men på alle diger i Danmark. Endvidere har det ikke været lovgivers intention, at kystbeskyttelses anlæg skulle indgå i et større vej- eller stisystem, medmindre kystbeskyttelses anlægget var bygget til det.

Klagerne har endvidere anført, at formålet med diget er at beskytte det store bagvedliggende landområde, der efter 1872 blev oversvømmet af en stormflod. Beskyttelseshensynet er i dag mindst ligeså vigtigt som tidligere, hvilket understøttes af de seneste års højvandshændelser, som har sat sine tydlige spor på diget. Endvidere forudsiges hyppigere og voldsommere storme i fremtiden samt væsentlige havspejlsstigninger.

Klagerne har videre anført, at Guldborgsund Kommune begrundet sin afgørelse med, at cykling ikke vil skabe særlige problemer, men omvendt erkender, at cykling vil medføre øgede vedligeholdelsesomkostninger. Klagerne har anført, at dette vil være et resultat af cykling på diget, hvilket således er et særligt problem.

Det er klagernes opfattelse, at den forøgede risiko for beskadigelse af diget ved cykling må veje væsentligt tungere end hensynet til, at offentligheden får adgang til at cykle på digekronen. Offentlighedens adgang tilgodeses desuden ved færdsel til fods på digekronen. Endvidere har digelaget tilbudt at gøre katastrofevejen langs digets fod mere cykelegnet.

Endelig har klagerne anført, at en manglende skiltning vil medføre en række utilsigtede situationer omkring offentlighedens opfattelse af, hvordan man må færdes på diget.

3. Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger og afgørelse

I sagens behandling har deltaget Miljø- og Fødevarerklagenævnets medlemmer: Birgitte Egelund Olsen (formand), landsdommerne Norman Cleaver og Henrik Twilhøj, og de læge medlemmer Pelle Andersen-Harild, Jørgen Elikofer og Jens Vibjerg.

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets prøvelse

Det følger af § 11, stk. 2, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse til de væsentligste forhold.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i denne sag fundet anledning til at begrænse prøvelsen til følgende forhold:

- om diget er omfattet af naturbeskyttelseslovens regler om offentlighedens adgang,
- om færdselsbanen på diget har karakter af en vej eller en sti i det åbne land, og dermed er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 26,
- om færdselsbanen på diget fremtræder som egnet til cykling med almindelige cykler, hvilket er en forudsætning for, at cykling kan tillades efter § 26, stk. 1, og
- om cykling på diget medfører særlige problemer, som fører til, at cykling på diget kan forbydes i medfør af naturbeskyttelseslovens § 26, stk. 2.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har ikke fundet anledning til at tage stilling til sagens øvrige klagepunkter, jf. herved § 11 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

3.2 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

3.2.1 Indledende bemærkninger

Det er klagerens opfattelse, at reglerne om færdsel på diget skal behandles efter kystbeskyttelsesloven, idet denne ifølge klagerne har forrang i forhold til naturbeskyttelsesloven.

Offentlighedens adgang til strandbredder og andre kyststrækninger samt veje og stier i det åbne land er reguleret i naturbeskyttelsesloven. Det følger af lovens § 22 og § 26, at:

”§ 22. Strandbredder og andre kyststrækninger er åbne for færdsel til fods, kortvarigt ophold og badning på arealer mellem daglig lavvandslinje og den sammenhængende landvegetation, der ikke er domineret af salttålede planter eller anden strandbredsvegetation [...].

Stk. 2. Reglen i stk. 1 omfatter ikke arealer, der inden den 1. januar 1916 er udlagt som have eller inddraget under en erhvervsvirksomhed, der drives på ejendommen. Det samme gælder forsvarsanlæg og havneanlæg.

[...]

§ 26. Adgangen til færdsel ad veje og stier i det åbne land kan, for så vidt angår færdsel til fods eller på cykel, af ejeren ved skiltning efter bestemmelserne i mark- og vejfredslovens § 17 kun helt eller delvis forbydes, hvis færdslen er til gene for den erhvervsmæssige udnyttelse af ejendommen, hvis den i særlig grad generer privatlivets fred, eller hvis der er behov for beskyttelse af plante- og dyreliv. Adgang sker på eget ansvar.

Stk. 2. Ejeren kan på samme måde forbyde cykling på stier, hvor cykling medfører særlige problemer, og færdsel ad private enkeltmandsveje og -stier på dage, hvor der holdes jagt, eller hvor færdslen på grund af intensivt landbrugsarbejde kan være forbundet med fare.”

Kystbeskyttelsesloven blev vedtaget i 1988 og var en sammenskrivning af flere tidligere love på kystsikringsområdet, bl.a. digeloven fra 1874 og lov om kystsikringsanlæg fra 1922. Bestemmelserne i kystbeskyttelsesloven fra 1988 om færdsel på kystbeskyttelsesanlæg er i vidt omfang gentaget i den nugældende kystbeskyttelseslovs § 19 g, der fastslår, at:⁷

”§ 19 g. Miljø- og fødevarerministeren kan i kystbeskyttelsesøjemed udfærdige regler om begrænsning i færdsel på og brug af forstranden, strandbredder og kystbeskyttelsesanlæg.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan for den enkelte kyststrækning eller for det enkelte anlæg til kystbeskyttelse fastsætte nærmere bestemmelser om færdsel og brug. Hvis bestemmelserne indebærer ekspropriation, finder § 6, stk. 3, tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Bestemmelser udfærdiget i henhold til stk. 2 bekendtgøres i et eller flere stedlige blade og ved opslag på stedet.”

Miljø- og fødevarerministeren har ikke udnyttet bemyndigelsen i stk. 1 til at fastsætte regler. Det følger af forarbejderne til § 19 g, stk. 2, at bestemmelsen kan bruges til begrænsning i færdslen, bl.a. for at undgå nedslidning af græsvækst på et dige, men ikke til en udvidelse af færdslen.⁸

Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at naturbeskyttelseslovens bestemmelser om offentlighedens adgang til stier i det åbne land finder anvendelse med mindre det er bestemt, at de ikke skal finde anvendelse. Da der i kystbeskyttelsesloven ikke er fastsat regler om, at naturbeskyttelseslovens bestemmelser om offentlighedens adgang ikke skal finde anvendelse ved anlæg, der er omfattet af kystbeskyttelsesloven, er det nævnets vurdering, at naturbeskyttelsesloven regulerer offentlighedens adgang på Det Falsterske Dige, såfremt diget i øvrigt opfylder betingelserne i naturbeskyttelsesloven.

3.2.2 Færdselsbanen på det falsterske dige

Det følger af naturbeskyttelseslovens § 26, stk. 1, at veje og stier i det åbne land er åbne for færdsel til fods eller på cykel. Ejeren kan dog ved skiltning efter bestemmelserne i mark- og fredvejslovens⁹ § 17 helt eller delvist forbyde færdslen, hvis den er til gene for den erhvervsmæssige

⁷ Lovbekendtgørelse nr. 57 af 21. januar 2019 om kystbeskyttelse m.v.

⁸ Lovforslag L 197/2017, fremsat den 15. marts 2018.

⁹ Lovbekendtgørelse nr. 1847 af 14. december 2015 om mark- og vejfred.

udnyttelse af ejendommen, hvis den i særlig grad generer privatlivets fred, eller hvis der er behov for beskyttelse af plante- og dyreliv. Adgang sker på eget ansvar.

I forarbejderne til naturbeskyttelsesloven defineres "veje og stier" som permanent menneskeskabte færdselsbaner i modsætning til midlertidige kørespor, brandbælter, indkørsler til gårdspladser, havegange, dyrevexler og lignende spor efter heste og mountainbikes.

Det fremgår af adgangsvejledningen¹⁰, at:

"Adgangen til færdsel på cykel ad stier forudsætter, at stien fremtræder som egnet til cykling med almindelige cykler (en MTB-cykel er i denne sammenhæng ikke en almindelig cykel, da den kan bruges på stier, hvor andre cykler ikke kan køre). Ejeren kan fastsætte indskrænkninger i adgangen til cykling på stier, hvor cykling medfører særlige problemer. Kommunalbestyrelsen kan helt eller delvist tilsidesætte et sådant forbud. NBL § 26, stk. 2 og stk. 3."

Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er tale om en sti i det åbne land. Nævnet finder endvidere, at stien er egnet til cykling.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har lagt vægt på, at færdselsbanen på digekronen fremtræder som en permanent menneskeskabt færdselsbane, der er beliggende i det åbne kystlandskab, og at stien, ud fra dens udformning anses for at være egnet til cykling, idet den har en vis bredde.

3.2.3 Særlige problemer

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 26, stk. 2, 1. pkt. kan ejeren tillige forbyde cykling på stier, hvor cykling medfører særlige problemer.

Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at cykling på diget ikke vil medføre særlige problemer.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har lagt vægt på, at Guldborgsund Kommune har påtaget sig den ekstra vedligeholdelse af diget, som cykling måtte medføre, hvorved et eventuelt ekstra slid på diget er håndteret på anden vis, end ved en begrænsning i færdslen. Nævnet har yderligere lagt vægt på, at cykling på diget ikke må antages at medføre problemer i forhold til den øvrige færdsel på diget.

3.3 Gebyr

Som følge af afgørelsen tilbagebetales det indbetalte klagegebyr ikke, jf. gebyrbekendtgørelsens § 2, stk. 1.

¹⁰ Vejledning om adgangsregler i naturen, Miljø- og Fødevareministeriet, Miljøstyrelsen, 2009, afsnit 6.5.3, <https://mst.dk/friluftsliv/hvad-maa-jeg-i-naturen/hvor-maa-jeg-faerdes/vejledning/afsnit-6/#Afsnit6.5.12>

3.4 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Guldborgsund Kommunes afgørelse af 15. november 2018 om afslag på ansøgning om tilladelse til at forbyde færdsel med cykel på Det Falsterske Dige, matr. nr. 4, Langø, 4872 Idestrup.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke.

Denne afgørelse gøres tilgængelig for Guldborgsund Kommune (sagsnr. 11/9202) samt for klagerne og disses eventuelle repræsentant (j. nr. 27772) via klageportalen. Afgørelsen sendes desuden til eventuelle andre parter i klagesagen.

Afgørelsen vil blive offentliggjort på mfkn.naevneneshus.dk. Personoplysninger vil blive anonymiseret.

Birgitte Egelund Olsen
Formand